

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

PRĘŻYNKA

1. Nazwa

BUDYNEK MIESZKALNO - GOSPODARCZY

2. Czas powstania

1 ćw. XX w.

8. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

nr 103

dz. nr 252/1

5. Przynależność administracyjna

Województwo **OPOLSKIE**

Powiat **PRUDNICKI**

Gmina **LUBRZA**

6. Formy ochrony

Nr rejestru zabytków:

MPZP:

8. Historia, opis i wartości

Miejscowość wzmiankowana po raz pierwszy w 1233 roku pod nazwą PRAMSIN MINOR. Niewielka wieś licząca mniej niż 20 kmięci i zagrodników, rozwijała się bardzo powoli. Dopiero około XVI- XVII wieku, w okresie rozwoju gospodarki feudalnej, powstał we wsi folwark wraz z pałacem. Prężynka lokowana była na regularnym układzie ulicówki z układem pól niwowo-łanowym. Genetyczne siedlisko wsi znajduje się w północnej części jej dzisiejszego układu, tu zabudowa sytuowana była regularnie po obu stronach wiejskiej ulicy, a jej układ na parcelach był jednorodny.

Budynek mieszkalno – gospodarczy powstał poza historycznym obszarem na obrzeżu wsi przy drodze w kierunku Lubrzy, mniej więcej w 1 ćwierci XX w. Jest to obiekt murowany, tynkowany, jednokondygnacyjny, kryty dachem dwuspadowym z dachówką ceramiczną karpiówką, bez okapów w szczytach, nad częścią gospodarczą dach o niżej założonej kalenicy. Elewacja szczytowa domu dwuosiowa, w szczycie również dwa duże okna, flankowane niewielkimi okienkami strychowymi. Elewacje ze skromną dekoracją tynkarską (gzymsy, opaski wokół okien). Stolarka wtórna.

Budynek jest elementem historycznej zabudowy wsi, posiada czytelne wartości zabytkowe – ogólną bryłę i formę architektoniczną.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Techniczny stan zachowania mierny. W miejscach silnego zawilgocenia doszło do zniszczeń, w przyziemiu ściany od podwórza uszkodzony mur z cegły – lasowanie i wypadanie fragmentów cegieł i zaprawy, degradacja tynków, także na elewacji szczytowej, porażenie biologiczne ścian, zniszczona stolarka.

Wskazane użytkowanie obiektu i remont budynku lub przynajmniej bieżące monitorowanie stanu technicznego w celu nie pogarszania zachowania substancji budynku. W przypadku remontu utrzymanie elementów charakterystycznych domu: bryły, dachówki w kolorze ceglasmym, bez okapów w szczycie, utrzymanie naturalnej kolorystyki tradycyjnych tynków (kolor tynku, bielenie elewacji) oraz tynkowego detalu.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Iwona Solisz

listopad 2020r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków